

ОСНОВНІ ПОЛОЖЕННЯ ВДОСКОНАЛЕННЯ СИСТЕМИ МОНІТОРИНГУ РЕСУРСНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ СОЦІАЛЬНО- ЕКОНОМІЧНОГО РОЗВИТКУ РЕГІОНУ

Останнім часом особливого значення в дослідженні ресурсного забезпечення соціально-економічного розвитку регіону набув моніторинг. Поняття моніторинг неможливо однозначно визначити, це пов'язано з використанням названого інструменту досліджень в різних практичних і наукових галузях. Деякі явища, що відбуваються в екологічних системах, потребують лише спостереження з метою прогнозування сценарію розвитку в майбутньому. Незважаючи на значний обсяг досліджень з питань проведення моніторингу ресурсного забезпечення соціально-економічного розвитку регіонів і формування інформаційних баз, не всі аспекти цієї проблеми, які мають першорядне практичне значення, достатньо розроблені. Недостатньо дослідженим залишилось найважливіше питання побудови комплексних систем регіонального моніторингу, що мають як уніфіковані, так і індивідуальні риси. У дослідженнях приділено мало уваги створенню на основі даних моніторингу чітких показників, які лежать в основі оцінки соціально-економічного розвитку регіону. Недостатньо досліджень присвячено розробці механізмів обміну і надання інформації користувачам. Практично не розглянута можливість використання найменш витратних методів при проведенні моніторингу ресурсного забезпечення соціально-економічного розвитку регіонів.

Моніторинг реалізації державної регіональної політики проводиться шляхом визначення переліку відповідних індикаторів (показників), відстеження їх динаміки, підготовки та оприлюднення результатів такого моніторингу та включає: моніторинг виконання індикаторів (показників) цілей документів, які визначають державну регіональну політику; моніторинг соціально-економічного розвитку Автономної Республіки Крим, областей, м. Києва та Севастополя.

Доречно відзначити такий факт, що саме фінансове питання є основою розвитку системи моніторингу причому це стосується будь-якого рівня управління. Взагалі фінансову допомогу можна поділити на два типи, коли ряд фінансових джерел забезпечують дослідження, різні її програми або ж коли одне джерело фінансує одну програму. Перший варіант є кращим в разі зацікавленості в моніторингу декількох організацій, причому знаходять або на одній площині повноважень, або, у підпорядкуванні жодній іншій. Чим

вище фінансування, тим, відповідно більше можливостей відкривається перед структурами, які займаються моніторингом. Поліпшується їх кадровий склад, з'являється можливість проходити додаткове навчання за інноваційними способами ведення спостережень, вдосконалюється матеріально-технічна складова, яка дозволяє забезпечувати більш якісне спостереження за об'єктами, спрощуючи систему збору та обробки матеріалів отриманих від роботи системи.

Організаційне забезпечення системи моніторингу представляє певні алгоритми, які регламентують порядок з яким збирається, передається інформація, розраховуються показники, надаються результати роботи системи, нормативно-правовий супровід - все це відноситься до питання організаційного забезпечення.

Робота моніторингу ресурсного забезпечення буде завжди нерациональною, якщо в його основі немає конкретики в допустимих значеннях за основними показниками, тому особливої актуальності набуває принцип нормативності. Також робота системи ускладнюється відсутністю взаємозамінності одних способів отримання даних іншими, саме ця властивість дає принцип альтернативності. Велике значення має, коригування системи відповідно до запитів користувача і тим самим підвищення її значущості для регіональних та інших органів управління, що безпосередньо пов'язано з принципом адаптації. Важливою умовою ефективної реалізації регіональної політики є створення регіональних інформаційних баз для оцінки ресурсного забезпечення регіону, що зумовлює необхідність вдосконалення одного з найважливіших управлінських інструментів - моніторингу.

Існуюча в Україні система моніторингу ресурсного забезпечення соціально-економічного розвитку регіонів має ряд недоліків, до числа яких можна віднести відсутність єдиної узгодженої бази даних з широким доступом користувачів, розрізненість та неузгодженість суб'єктів моніторингу, недостатня оперативність при отриманні даних, відсутність механізму надання даних користувачам, використання застарілих методів і засобів спостереження, відсутність уніфікованої системи показників. Виходячи з вищесказаного, можна припустити, що склалася система моніторингу ресурсного забезпечення соціально-економічного розвитку регіону не в повній мірі дозволяє своєчасно отримувати достовірну та актуальну інформацію, що перешкоджає формуванню інформаційних баз, які є основою формування ефективної регіональної соціально-економічної політики України.